

Hillefors Grynkvarns Museiförening

Verksamhetsberättelse för verksamhetsår 2024

Styrelsen och medlemmar

Styrelsen har bestått av:

Ingmar Rahm(ordf.), Rolf Svensson(v. ordf.), Åke Perman(sekr.), Eva Dahllöf (kassör), Birgitta Waldenborg, Urban Bergström,(tf kassör) Krister Hillefors, Alf Odelsson, Hans Enström och Bodil Johansson.

Revisor är Karin Poulsen.

Valberedningen har bestått av Thorvald Svahn och Bengt Nybergh.

Under verksamhetsåret har vi haft 12 styrelsemöten: 28 feb, 19 mars, 16 april, 28 maj, 11 juni, 6 aug, 3 sep, 1 okt, 5 nov, 10 dec, 14 januari och 11 feb.

Årsmötet och konstituerande möte hölls 27 februari 2024.

Antalet medlemmar i föreningen uppgår till ca 40.

Driftsättning och körning av kvarnen

Målsättningen för 2024 var att processen från skalning till tillverkning av krossgryn (ej ångpreparerade) i valsmaskinen skulle fungera. Vi är nästan där. Det återstår att låta havrekornen passera genom spetsmaskinen.

Det som tagit lite mer tid än bedömt är den helt nödvändiga kontrollen och renovering av de olika maskinernas lager. Bl.a. har skakbordens samtliga lager setts över. Trasig fjäder i skakbord tre (pannmaskinen) har lagats. Nu går den lika tyst som de övriga skakborden. Ordentlig genomgång av slungskalaren står på tur.

På arbetsdagarna har vi ofta kört maskinerna med havre i och avslutat processen efter pannmaskinen. Vi har köpt in torkad havre lämpad för havregrynstillverkning från Lagerhuset i Vara.

Förstudien av ångpannans skick avslutades våren 2024. Resultatet blev att den skulle kunna renoveras men något beslut om renovering har ej tagits. Samtliga tubrör skulle behöva bytas, nya instrument införskaffas och pannan behöver anslutas till skorstenen mm. Dessa arbeten skulle kosta mycket pengar och innebära väldigt mycket arbete. Därför diskuteras andra sätt att tillverka ånga på.

Guidade turer har ofta avslutats med en kort körning av kvarnen.

Vi har installerat mkt bra ljud- och bildanläggning i Galleriet som vi hoppas ska leda till fler uthyrningar.

Besöksadress: Hilleforsvägen, Stenkullen, cirka 300 meter från Stenkullens Järnvägsstation.

Hillefors Grynkvarns Museiförening

Tisdagar har varit arbetsdag, med uppehåll över sommar samt över jul och nyår. Antalet deltagare har varierat mellan 5 och 10. Arbetsdagarna är viktiga för att få kontinuitet i arbetet. Arbetsdagarna har också varit ett tillfälle för trevligt umgänge.

Vi sköter och renoverar maskinerna på ett mycket mer systematiskt sätt än tidigare. Det frekventa körandet av maskinerna har lett till att tryggheten i körandet ökat och att rutiner börjat sätta sig. Vi har börjat med att katalogisera arbeten med lager och axlar i Word dokument där vi kontinuerligt kan följa vilka åtgärder som vi utför.

Styrelsen har fortsatt det systematiska arbetet för skydd mot olyckor och brand.

Utåtriktad verksamhet i kvarnen

Vi startade som vanligt upp på våren med Kvarndagar 20 – 21 april. Det var kaffeservering. Slöjd- och textilhantverkare Sune och Irja ställde ut och sålde sina alster. Vi hade flera utställare på plats: Helena Svensson (varvsfoton), Aquagruppen (akvareller), Birgitta Waldenborg (Målningar??), Anna Johansson (keramik), Heléne Fallermo (djurfoton), Alexander Sundstrand (foton på vilda fiskar). Kulturskolans stråkensemble uppträdde. Stefan Larsson föreläste om Sävveåns fiskliv. SNF:s fågelholksgrupp visade hur man bygger holkar. Vi guidade i kvarnen och körde kvarnen kl. 12, 13 och 14.

Vi anordnade återigen, 22/8 en logdans med Melodikterna!

Vi har hyrt ut lokaler i kvarnen och guidat vid ca 25 tillfällen. I maj guidade vi ett stort gäng, 90 personer, från Wallenbergs Center för kvantteknologi varav merparten inte pratade svenska. Vi hade förberett oss genom att ordna engelsk text till vår kvarnfilm och tränat på att guida i det engelska språket!

Kultur- och Fritidsnämnden hyrde Galleriet för sitt sommarmöte. Vi har guidat skolor, föreningar, organisationer och kamratgäng. Tasspalatset har som vanligt hyrt för "nose-work" och Friskvårdsyoga har yogagrupper i Naturrummet. Vänsterpartiet och miljöpartiet har varit i kvarnen. Scouterna i Stenkullen samt SNF:s fågelholksgrupp håller till i kvarnen.

Öppethållandet på helgerna under sommar är ett bra sätt att göra kvarnen mer känd. Vi har haft öppet lördagar och söndagar från 6 juli till 1 september. Kaffeservering, utställarna från kvarndagarna var kvar hela sommaren. Besökare har också kunnat delta i "Museiresan". Museiresan är ett samarbete med NAV, Innovatum och Kulturskolan och är till för att aktivera barn på arbetslivsmuseer. Uppskattade barnaktiviteter har varit tipspromenad, spiraltriören och att göra egna havregryn i den handvevade grynkvarnen.

Många besöker kvarnen som en del i att de går Gotaleden.

Besöksadress: Hilleforsvägen, Stenkullen, cirka 300 meter från Stenkullens Järnvägsstation.

Hillefors Grynkvarns Museiförening

Kulturarvsdagarna 7 – 8 september hade som tema ”Kulturens vägar, knutpunkter och mötesplatser. Vi körde kvarnen varje hel timme. Vi visade filmer. Det såldes bröd, honung och trähantverk. Kulturskolans stråkorkester uppträdde. Föredrag om grundarna till Hillefors såg och kvarn av Rolf Svensson Det var båtrace i kvarnrännan. Kaffeservering.

Övrigt

Arbetslaget gjorde 17/9 en studieresa till Tuns Elkvarn och Marcusgården i Grästorp.
22/9 Konsert med Gruppen TRE

Sociala medier, hemsidan och Havregrynet

Vår hemsida uppgraderas kontinuerligt och på hemsidans almanacka kan man se kommande händelser och uthyrning av lokaler. Havregrynet kommer ut ca 6 gånger per år och berättar vad som hänt och vad som är på gång i kvarnen. Vi syns på Facebook och Instagram.

Medlemskap/Samarbeten

Föreningen är medlem i flera intresseorganisationer:

- NAV – industrihistoria och arbetslivsmuséer i Väst
- Föreningen Retrovägen
- Föreningen Industrihistoria Väst
- ArbetSam – Arbetslivsmuséernas Samarbetsråd.

Ekonomi

Tack vare stöd från många enskilda personer och organisationer kan kvarnen leva vidare och utvecklas. De största bidragsgivarna under 2024 har varit Sparbanksstiftelsen Alingsås och Lerums kommun. Ett stort tack till alla som stöttat oss ekonomiskt under det gångna året!

Byggnaden

Kvarnen ägs av Lerums kommun och kvarnföreningen arrenderar den. Kommunen har under året renoverat fönster och målat taket på flygeln mot ån samt lagat skärmtaket plan 4 samt renoverat flertalet ytterdörrar. Kommunen tar väl hand om fastigheten.

Styrelsen Hillefors Grynkvarns Museiförening

Besöksadress: Hilleforsvägen, Stenkullen, cirka 300 meter från Stenkullens Järnvägsstation.